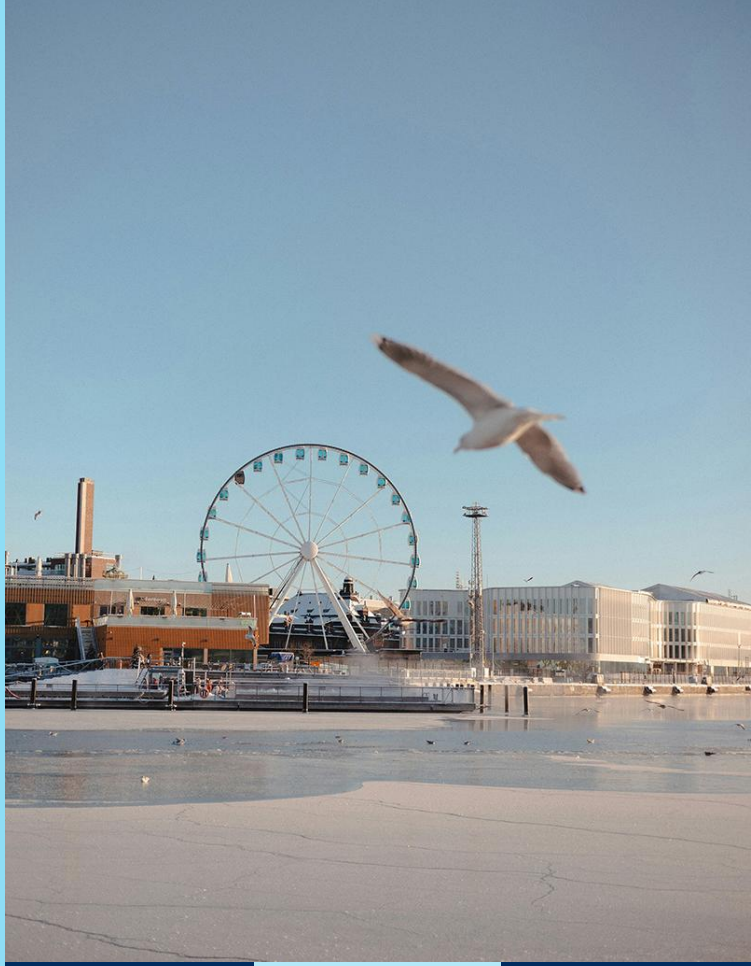
VTV:n kertomus eduskunnalle puoluerahoituksen valvonnasta 2025

Malviina Vahtera

12.5.2026

Mitä VTV valvoo?

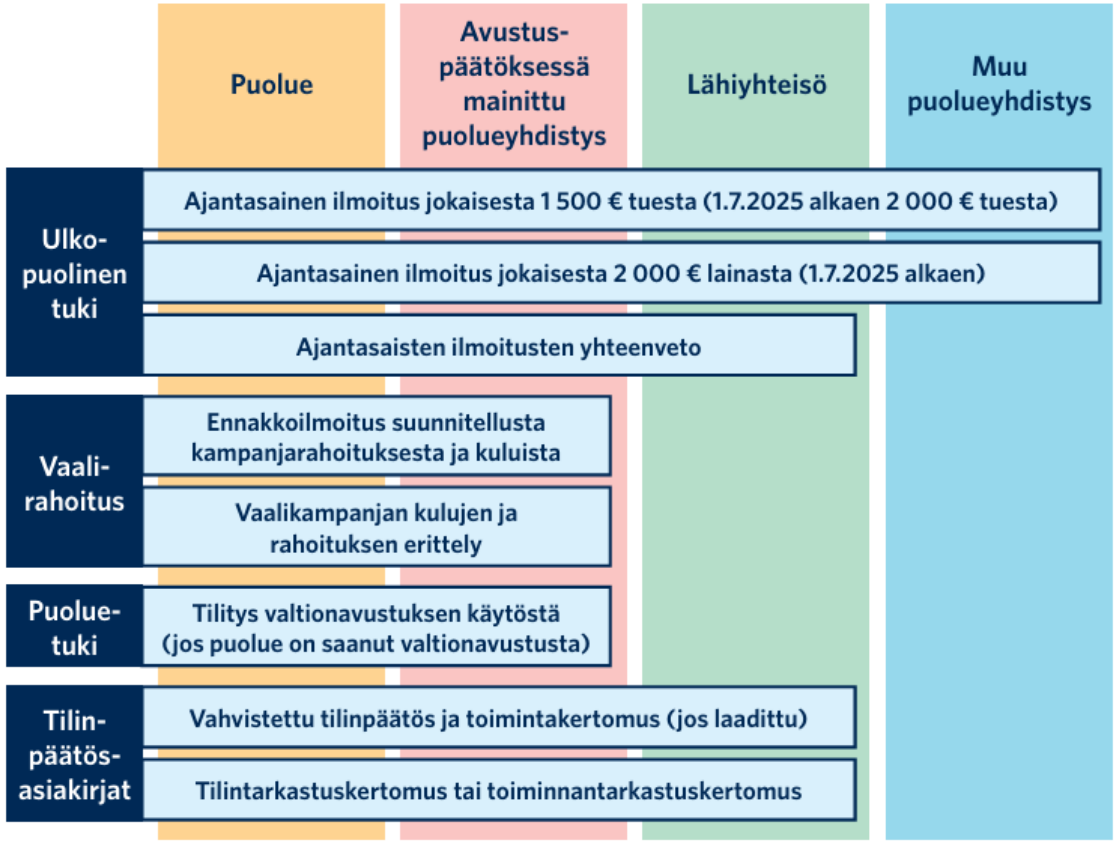
- Puolueiden, puolueyhdistysten ja puolueiden lähiyhteisöjen vastaanottamien tukien sekä vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen ilmoittamista,
- näihin liittyvien asiakirjojen laatimista ja toimittamista koskevien säännösten noudattamista,
- puoluelain tarkoittaman valtionavustuksen käyttöä sekä
- lainojen ilmoittamista 1.7.2025 alkaen.
- Valvontatehtävässään VTV voi tarkastaa valvottavan tilinpitoa ja varojen käyttöä. Tarvittaessa VTV voi kehottaa valvottavaa täyttämään laista johtuvat velvollisuutensa.

VTV:n valvottavat

- Valvottavia ovat kaikki puolueet, valtioneuvoston puoluetukipäätöksessä mainitut puolueyhdistykset ja puolueiden lähiyhteisöt.
- Valvottavien yhteisöjen kokonaisuudesta VTV valitsee vuosittain noin 30-65 kohdetta tarkastukseen.

Puoluevalvonnan valvontakohteet	2024	2025	Tarkastettu vuonna 2025
Eduskuntapuolueet	9	9	9
Muut puolueet	8	8	2
Puolueiden piirijärjestöt	113	114	50
Puolueiden naisjärjestöt	7	7	0
Puolueiden lähiyhteisöt	13	13	0
Yhteensä	**150**	**151**	**61**

Ilmoitukset ja asiakirjat, jotka valvottavien tulee puoluelain perusteella toimittaa VTV:lle

Tarkastusten kohdentuminen vuonna 2025

- VTV tarkasti 61 valvottavan toimintaa
  - Kaikki eduskuntapuolueet (9 kpl)
  - Pienpuolueita (2 kpl)
  - Puolueiden piirijärjestöjä (50 kpl)
- Tarkastukset kohdistuivat valvottavasta riippuen vuosiin 2021-2024
- Eduskuntapuolueet tarkastetaan vuosittain, muut valvottavat 2–4 vuoden välein

Vuoden 2025 valvonnan päähavainnot

Vuoden 2025 valvonnan päähavainnot

- Valvottavat olivat noudattaneet ulkopuolista tukea koskevia puoluelain säännöksiä pääosin hyvin. Tarkastusten aikana havaittiin kuitenkin myös puutteita, kuten puuttuneita ajantasaisia ilmoituksia.
- Valvottavat korjasivat ja täydensivät aiemmin tekemiään ilmoituksia tarkastusten aikana.
- Vuonna 2025 tarkastetut valvottavat lisäsivät aiemmille vuosille (2021-2024) kohdistuneita ajantasaisia ilmoituksia tarkastusten perusteella yhteensä n. **189 000 euron** edestä.
- Neljä valvottavaa ei toimittanut lainkaan kirjanpitoaan tarkastusta varten ja kolme toimitti sen osittain. Näiden osalta ei voitu varmistua siitä, onko valvottava vastaanottanut tukisuorituksia, joista olisi pitänyt ilmoittaa tai onko tukea koskevia puoluelain velvoitteita noudatettu.

Valvottavat ilmoittivat ulkopuolista tukea vuosina 2021-2024 kaikkiaan

20,9 miljoonaa euroa

Vuoden 2025 valvonnan päähavainnot

- Puoluelain mukaisia asiakirjoja, tilityksiä ja tietoja puuttui VTV:n ilmoitusrekisteristä.
  - Asiakirjoja jättivät toimittamatta erityisesti yksittäiset piirijärjestöt ja yksi pienpuolue.
  - Valvottavat toimittivat puuttuneita asiakirjoja ja tietoja ilmoitusrekisteriin valvonnan aikana, mutta yksittäisiä asiakirjoja puuttuu edelleen.
- Kaikkia tarkastuksia ei saatu toteutettua suunnitellusti, sillä neljää valvottavaa ei tavoitettu poikkeuksellisesti lainkaan tarkastusta varten.

Päähavainnot puoluetuen valvonnasta

Päähavainnot puoluetuen valvonnasta

- Vuoden 2025 valvonnassa havaittiin pääasiassa vain yksittäisiä puutteita valtionavustustilityksissä ja valtionavustusten käytössä lukuun ottamatta yhtä valvottavaa.
- Puoluetuen siirtäminen puolueelta sen jäsenyhdistyksille oli tehty pääosin asianmukaisesti.
    - Puolueet olivat pääsääntöisesti tehneet sopimukset vuoden 2024 puoluetuen siirtämisestä valtionavustuslain 7 §:n mukaisesti niiden piirijärjestöjen, naisjärjestöjen ja muiden tahojen, kuten osakeyhtiöiden kanssa. Sopimusmenettelyissä havaittiin vain pienimuotoisia puutteita.

Päähavainnot puoluetuen valvonnasta

- Yksi puolue ei ollut täyttänyt puoluetukipäätöksen ehtojen mukaista velvoitettaan siirtää 5 % saamastaan puoluetuesta puoluetukipäätöksessä mainittujen piirijärjestöjen käyttöön vuonna 2024.
  - Tarkastuksessa todettiin, että puolueen tulee palauttaa saamastaan puoluetuesta **4 085 euroa** valtioneuvoston kanslialle.
  - Puolue palautti summan oma-aloitteisesti.

Venäjän ja Valko-Venäjän vastaiset pakotteet

- EU:n Venäjän ja Valko-Venäjän vastaiset pakotteet on kirjattu puoluetuen sopimusehtoihin vuodesta 2023 alkaen. Puoluetukea saavan tahon tulee varmistua, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei mene suoraan eikä välillisesti pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi.
- VTV pyysi osana vuoden 2025 valvontaa kaikilta puoluetukea saavilta puolueilta ja piirijärjestöiltä selvitystä siitä, miten ne ovat varmistuneet pakotteiden noudattamisesta.
- Pakotteiden noudattamista selvitettiin valvonnan aikana myös tekemällä pistotarkastuksia puoluetukea saavien puolueiden ja puolueyhdistysten kirjanpitoaineistoon ja tarkistamalla niiden tekemiä hankintoja. Tällä pyrittiin varmistumaan siitä, ettei valvontakohde ole tehnyt hankintoja pakotelistatuilta tahoilta.
    - Yhdenkään valvontakohteen osalta ei havaittu hankintoja, jotka olisi tehty pakotelistatuilta tahoilta.

Valvontavaltuuksien rajoitukset sekä puoluelain uudistustarpeet

Valvontavaltuuksien rajoitukset sekä puoluelain uudistustarpeet

- Valvonta ulottuu vain pieneen osaan puolueyhdistyksistä
  - VTV:n valvottavien ulkopuolelle jää suurin osa puolueyhdistyksistä
  - VTV:n näkemyksen mukaan valvontatehtävä tulisi laajentaa koskemaan myös paikallisyhdistyksiä
- Vertailutiedot tehostaisivat valvontaa
  - Velvollisuus toimittaa tietoja puolueiden rahoituksesta koskee ainoastaan valvottavia, eikä VTV:llä ole oikeutta vaatia selvityksiä ja lisätietoja kolmansilta tahoilta
- Ulkopuolisen tuen ilmoitusrajan laskeminen parantaisi puoluerahoituksen avoimuutta
  - Ilmoitusrajaa tulisi laskea, tai esimerkiksi poistaa kokonaan oikeushenkilöiden osalta
- Ulkomaisen poliittisen rahoituksen sääntelyä tulisi lisätä

Kiitos! Tack!

- X
- Bluesky
- LinkedIn
- Instagram (Avoimuusrekisteri)

VTV.fi